EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.6.2025
COM(2025) 616 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om godkendelse af Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om godkendelse af Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121,

som henviser til forordning (EU) 2024/1263, særlig artikel 17,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

GENERELLE BETRAGTNINGER

(1) Den 30. april 2024 trådte en reformeret ramme for økonomisk styring i EU i kraft. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning[1] udgør sammen med den ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 om gennemførelse af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud[2] og det ændrede rådsdirektiv 2011/85/EU om medlemsstaternes budgetrammer[3] de væsentligste elementer i den reformerede ramme for økonomisk styring i EU. Rammens formål er at sikre holdbarheden af den offentlige gæld samt bæredygtig og inklusiv vækst gennem reformer og investeringer. Den fremmer det nationale ejerskab og lægger vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en effektiv og sammenhængende håndhævelse af reglerne.

(2) De nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, som medlemsstaterne forelægger Rådet og Kommissionen, er det centrale element i den nye ramme for økonomisk styring. Planerne skal opfylde to mål, nemlig i) sikre, at den offentlige gæld ved udgangen af tilpasningsperioden er på en troværdig nedadgående kurs eller forbliver på et forsvarligt niveau, og at det offentlige underskud nedbringes og fastholdes under referenceværdien på 3 % af BNP på mellemlang sigt, og ii) sikre, at der gennemføres reformer og investeringer, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og håndterer EU's fælles prioriteter. Med henblik herpå skal

---

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

hver plan indeholde et mellemfristet tilsagn om en nettoudgiftskurs[4], som reelt skaber en budgetmæssig begrænsning i hele planens varighed, der dækker en periode på fire eller fem år (afhængigt af den berørte medlemsstats normale valgperiode). Derudover skal der i planen redegøres for, hvordan medlemsstaten vil sikre gennemførelsen af reformer og investeringer, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, navnlig i de landespecifikke henstillinger (herunder dem, der vedrører proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer, hvis det er relevant), og hvordan medlemsstaten vil håndtere Unionens fælles prioriteter. Perioden for finanspolitisk tilpasning dækker fire år og kan forlænges med op til tre år, hvis medlemsstaten giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer, der opfylder kriterierne i forordning (EU) 2024/1263.

(3) Når planen er forelagt, skal Kommissionen undersøge, om den opfylder kravene i forordning (EU) 2024/1263.

(4) På grundlag af en henstilling fra Kommissionen skal Rådet derefter vedtage en henstilling med henblik på at fastsætte den pågældende medlemsstats nettoudgiftskurs og, hvor det er relevant, godkende det sæt af reform- og investeringstilsagn, der ligger til grund for en forlængelse af den finanspolitiske tilpasningsperiode.

BETRAGTNINGER VEDRØRENDE LITAUENS NATIONALE MELLEMFRISTEDE PLAN FOR FINANS- OG STRUKTURPOLITISKE TILTAG

(5) Den 30. april 2025 forelagde Litauen sin nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag for Rådet og Kommissionen. Planen blev forelagt, efter at den frist, der er fastsat i artikel 36 i forordning (EU) 2024/1263, var blevet forlænget efter aftale med Kommissionen i lyset af Litauens begrundelser. Den aftalte forlængelse skyldes, at der blev afholdt parlamentsvalg den 13. og 27. oktober 2024, som blev efterfulgt af flere måneders regeringsforhandlinger og høringer om det nye regeringsprogram og gennemførelsesplanen herfor[5].

Forløb forud for forelæggelse af planen

(6) Forud for forelæggelsen af sin plan anmodede Litauen om tekniske oplysninger[6], som Kommissionen meddelte den 31. januar 2025 og offentliggjorde den 30. april

[4] Nettoudgifter som defineret i artikel 2 i forordning (EU) 2024/1263, dvs. offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

[5] Planen for gennemførelse af regeringsprogrammet er en handlingsplan med klare tiltag og frister for gennemførelse af målsætningerne i regeringsprogrammet.

[6] Den forudgående vejledning, der meddeles medlemsstaterne og Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, omfatter tekniske oplysninger i) uden og med en forlængelse af tilpasningsperioden (dvs. henholdsvis fire og syv år) og ii) med og uden sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed. Den omfatter også de væsentligste initialbetingelser og underliggende antagelser, som Kommissionen tager udgangspunkt i i sin ramme for mellemfristede fremskrivninger af den offentlige gæld. De tekniske oplysninger blev beregnet på grundlag af den metode, der er beskrevet i Kommissionens "Debt Sustainability Monitor 2023" (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Den var baseret på Europa-

2025[7]. De tekniske oplysninger angiver det niveau for den strukturelle primære saldo i 2028, der er nødvendigt for at sikre, at det offentlige underskud fastholdes under 3 % af BNP på mellemlang sigt, og at den offentlige gæld forbliver under 60 % af BNP på mellemlang sigt, uden at der træffes yderligere budgetforanstaltninger efter den fireårige tilpasningsperiode. Det mellemlange sigt er defineret som en periode på 10 år efter tilpasningsperiodens afslutning. De tekniske oplysninger, der blev udarbejdet og meddelt medlemsstaten, dækker to scenarier, nemlig et, der omfatter overensstemmelse med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed[8], jf. artikel 9, stk. 3, i forordning (EU) 2024/1263, og et andet, der ikke omfatter denne sikkerhedsforanstaltning.

Ifølge de tekniske oplysninger, der blev meddelt Litauen, skal den strukturelle primære saldo for at sikre overholdelse af de gældende budgetregler i en tilpasningsperiode på fire år ud fra Kommissionens antagelser udgøre mindst 0,3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028, ifølge scenariet uden sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed), jf. nedenstående tabel. Til information skal den strukturelle primære saldo, hvis der tages hensyn til sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed, udgøre mindst 0,3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed er imidlertid ikke påkrævet for Litauen, som har ret til at modtage tekniske oplysninger.

Tabel 1: Tekniske oplysninger, som Kommissionen har meddelt Litauen

Sidste år i tilpasningsperioden	2028
Minimum for den strukturelle primære saldo (i % af BNP), scenariet uden sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed	0,3
Udelukkende til information: Minimum for den strukturelle primære saldo (i % af BNP), scenariet med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed	0,3

Kilde: Kommissionens beregninger.

(7) I overensstemmelse med artikel 12 i forordning (EU) 2024/1263 førte Litauen og Kommissionen en teknisk dialog i april 2025. Dialogen vedrørte hovedsagelig Litauens påtænkte nettoudgiftskurs og de underliggende antagelser herfor (især BNP-deflator, vækst i potentielt BNP, stock-flow-justeringer, andelen af langfristet gæld,

Kommissionens efterårsprognose 2024 og dennes mellemfristede fremskrivninger til 2033, og BNP-væksten og aldringsomkostningerne på lang sigt er i overensstemmelse med Kommissionens og Rådets fælles rapport om befolkningens aldring 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

[7] https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Lithuania

[8] I henhold til sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed, jf. artikel 8 i forordning (EU) 2024/1263, skal den årlige forbedring af den strukturelle primære saldo være 0,4 procentpoint af BNP (eller 0,25 procentpoint af BNP i tilfælde af en forlængelse af tilpasningsperioden), indtil det strukturelle underskud når ned under 1,5 % af BNP.

der forfalder hvert år, og lange renter) samt indvirkningen af de endelige data for 2024 (bl.a. statistikker over offentligt underskud og gæld som offentliggjort af Eurostat den 22. april 2025) sammenlignet med de oplysninger, der lå til grund for de tekniske oplysninger, såvel som de reformer og investeringer, der påtænkes gennemført som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og på Unionens fælles prioriteter med hensyn til en retfærdig grøn og digital omstilling, social og økonomisk modstandsdygtighed, energisikkerhed og opbygning af forsvarskapacitet.

(8) Ifølge de oplysninger, som Litauen har givet i sin plan, gennemførte Litauen mellem november 2024 og februar 2025 en høring af civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter, de regionale myndigheder og andre relevante interessenter i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3, og artikel 36, stk. 1, litra c), i forordning (EU) 2024/1263.

(9) Det nationale revisionsorgan, der varetager rollen som finanspolitisk institution (herefter NAO FI) afgav en udtalelse om den makroøkonomiske prognose, som ligger til grund for den flerårige nettoudgiftskurs. NAO FI godkendte den makroøkonomiske prognose og konkluderede, at den er baseret på troværdige makroøkonomiske antagelser og stemmer overens med NAO FI's egne fremskrivninger.

(10) Planen blev forelagt det nationale parlaments Europaudvalg og efterfølgende godkendt af den litauiske regering den 30. april 2025.

Andre relevante procedurer

(11) Den 25. oktober 2024 forelagde Litauen sit udkast til budgetplan for 2025. Kommissionen vedtog en udtalelse om nævnte udkast til budgetplan den 26. november 2024[9].

(12) Den 2. maj 2025 anmodede Litauen om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for at tage højde for højere forsvarsudgifter i overensstemmelse med artikel 26, stk. 1, i forordning (EU) 2024/1263 og efter Kommissionens meddelelse (C(2025) 2000 final af 19.3.2025). Den [8. juli 2025] vedtog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for Litauen[10].

(13) Den 21. oktober 2024 rettede Rådet en række landespecifikke henstillinger til Litauen som led i det europæiske semester 2024[11]. Den [8. juli 2025] rettede Rådet en række landespecifikke henstillinger til Litauen som led i det europæiske semester 2025[12].

---

9 Kommissionens udtalelse om Litauens udkast til budgetplan (C(2024) 9058 final af 26.11.2024).

10 Rådets henstilling om tilladelse til Litauen til at afvige fra og overstige den nettoudgiftskurs, der er fastsat i Rådets henstilling [xxx] (Aktivering af den nationale undtagelsesklausul) (EUT C XXX af X).

11 Rådets henstilling af 21. oktober 2024 om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker (EUT C, C/2024/6822, 29.11.2024).

12 Rådets henstilling af 8. juli 2025 om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker.

SAMMENDRAG AF PLANEN OG KOMMISSIONENS VURDERING HERAF

(14) I overensstemmelse med artikel 16 i forordning (EU) 2024/1263 har Kommissionen foretaget følgende vurdering af planen:

Kontekst: makroøkonomisk og finanspolitisk situation og udsigter

(15) Den økonomiske aktivitet i Litauen steg med 2,8 % i 2024 med udgangspunkt i en stærk stigning i det private forbrug og en stigende eksport af tjenesteydelser og til trods for et fald i investeringerne. Ifølge Europa-Kommissionens forårsprognose 2025 forventes økonomien at vokse med 2,8 % i 2025 med udgangspunkt i et stigende forbrug og en moderat stigning i investeringerne. I 2026 ventes det reale BNP atter at stige med 3,1 %, efterhånden som væksten i investeringer tager til. Væksten i potentielt BNP i Litauen forventes i prognoseperioden (2025-2026) at stige en anelse fra 2,7 % i 2024 til 2,8 % i 2025 og at falde til 2,2 % i 2026, drevet af en naturlig befolkningstilbagegang og et fald i antallet af personer i Litauen, der er flygtet fra krigen i Ukraine. Arbejdsløsheden lå på 7,1 % i 2024 og vil ifølge Kommissionens fremskrivninger være på 6,8 % i 2025 og 6,6 % i 2026. Inflationen (BNP-deflatoren) ventes at stige fra 3,4 % i 2024 til 3,6 % i 2025 for derefter at falde igen til 2,4 % i 2026.

(16) Hvad angår den finanspolitiske udvikling udgjorde Litauens offentlige underskud i 2024 1,3 % af BNP. Ifølge Europa-Kommissionens forårsprognose 2025 ventes det at stige til 2,3 % af BNP i 2025 og – ud fra en antagelse om uændret politik – at forblive på 2,3 % i 2026. Den offentlige gæld udgjorde 38,2 % af BNP ved udgangen af 2024. Ifølge Europa-Kommissionens forårsprognose 2025 ventes gældskvoten at stige til 41,2 % af BNP ved udgangen af 2025 og til 43,9 % ved udgangen af 2026. Kommissionens finanspolitiske prognose tager ikke hensyn til de politiktilsagn, der er indeholdt i de mellemfristede planer, før de er understøttet af tilstrækkeligt specificerede konkrete politiske foranstaltninger, som er bekendtgjort på troværdig vis.

Nettoudgiftskurs og væsentligste makroøkonomiske antagelser i planen

(17) Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag dækker perioden 2025-2029 og beskriver en finanspolitisk tilpasning over fire år.

(18) Planen indeholder alle de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2024/1263.

(19) Planen indeholder et tilsagn om en nettoudgiftskurs som angivet i tabel 2, hvilket svarer til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne på 5,0 % mellem 2025 og 2029 og 5,2 % i tilpasningsperioden 2025-2028.

(20) De tekniske oplysninger (som bygger på en lineær tilpasning) svarer til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne på 4,2 % mellem 2025 og 2029 og på 4,3 % mellem 2025 og 2028. Den nettoudgiftskurs, der gives tilsagn om i planen, forventes ifølge planen at føre til en strukturel primær saldo på 0,3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Det svarer til minimumsniveauet for den strukturelle primære saldo på 0,3 % af BNP i 2028 som meddelt af Kommissionen i de tekniske oplysninger den 31. januar 2025.

(21) I planen antages det, at væksten i potentielt BNP vil falde til 1,8 % i 2029 (fra 2,8 % i 2024). Samtidig ventes vækstraten for BNP-deflatoren ifølge planen at stige til 3,4 % i 2025 (fra 2,8 % i 2024), før den falder til 2,5 % i 2028 og 2029.

Tabel 2: Nettoudgiftskurs og væsentligste antagelser i Litauens plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Gennemsnit i planens løbetid 2025-2029	Gennemsnit over tilpasningsperioden 2025-2028
Vækst i nettoudgifterne (årlig, i %)	Ikke relevant	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3	5,0	5,2
Vækst i nettoudgifterne (kumuleret, i forhold til basisåret 2024, i %)	Ikke relevant	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5	ikke relevant	ikke relevant
Potentiel BNP-vækst (i %)	2,8	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8	2,4	2,3
Inflation (vækst i BNP-deflator, i %)	2,8	3,4	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,8

Kilde: Litauens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag og Kommissionens beregninger.

Betydning af planens tilsagn vedrørende nettoudgifterne for den offentlige gæld

(22) Hvis den nettoudgiftskurs, der er givet tilsagn om i planen, og de antagelser, der ligger til grund herfor, materialiserer sig, vil den offentlige gæld ifølge planen gradvist stige fra 38,5 % af BNP i 2024 til 43,7 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028), jf. nedenstående tabel. Efter tilpasningen forventes den offentlige gæld at falde en anelse frem til 2031, hvorefter den atter vil stige på mellemlang sigt for at nå 48,4 % i 2038.

Tabel 3: Udvikling i offentlig gæld og saldo ifølge Litauens plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Offentlig gæld (i % af BNP)	38,5	41,0	42,5	43,5	43,7	43,2	48,4
Offentlig saldo (i % af BNP)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,2	-1,4	-3,0

Kilde: Litauens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag.

Ifølge planen vil den offentlige gæld således forblive under traktatens referenceværdi på 60 % af BNP på mellemlang sigt. På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med kravet til gælden som fastsat i artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1263.

Betydning af planens tilsagn vedrørende nettoudgifterne for den offentlige saldo

(23) Baseret på nettoudgiftskursen og antagelserne i planen vil det offentlige underskud falde fra 1,3 % af BNP til 1,2 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Ifølge planen vil den offentlige saldo således ikke overstige referenceværdien på 3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028).

(24) Samtidig vil det offentlige underskud ikke overstige 3 % af BNP i de 10 år, der følger efter tilpasningsperioden (dvs. frem til 2038). På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med kravet til underskuddet som fastsat i artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1263.

Makroøkonomiske antagelser i planen

(25) Planen er baseret på en række antagelser, der adskiller sig fra Kommissionens antagelser som meddelt Litauen den 31. januar 2025. Navnlig anvender planen den 28. februar 2025 som skæringsdato for de data og andre oplysninger, der er anvendt i forbindelse med de makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger. Planen tager ikke højde for de seneste endelige data for 2024 som offentliggjort af Eurostat i april 2025. Imidlertid er forskellene mellem de data for 2024, der anvendes i planen til beregning af tilpasningen, og de data, der er offentliggjort af Eurostat, begrænsede og har ingen materiel betydning for tilpasningsbehovet. Foruden den senere skæringsdato for dataene og andre oplysninger bygger planen også på andre antagelser for yderligere ni variabler, nemlig potentielt BNP, BNP-deflator, implicit rente og markedsrente, indkomstelasticitet i 2025, stock-flow-justeringer og engangsforanstaltninger samt gældens sammensætning og løbetidsprofil. Det er nødvendigt at undersøge disse forskelle i antagelserne nøje, navnlig da den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne i planen er højere end i de tekniske oplysninger. De forskelle i antagelserne, der har den største indvirkning på den

gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne, er anført nedenfor sammen med en vurdering af hver forskel taget enkeltvis.

– De makrofiskale variabler i planen er baseret på nyere statistiske data og skøn for 2024. Denne forskel anses for fuldt begrundet, da der anvendes nyere oplysninger. Navnlig viste det offentlige underskud sig at være lavere end antaget i Kommissionens tekniske oplysninger, hvilket medfører en bedre budgetmæssig udgangsstilling. Dette bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens varighed end antaget af Kommissionen.

– I planen tages der udgangspunkt i en udjævnet vækst i potentielt output, hvilket også bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens varighed sammenlignet med Kommissionens antagelser. Muligheden for at anvende alternative antagelser for potentiel vækst er i overensstemmelse med artikel 36, stk. 1, litra f), i forordning (EU) 2024/1263, forudsat at den kumulerede vækst i fremskrivningsperioden (dvs. frem til 2038) stort set stemmer overens med Kommissionens antagelser, hvilket er tilfældet i planen. Denne antagelse anses derfor for fuldt begrundet.

– I planen anvendes en ajourført konvergensværdi for BNP-deflatoren, som er baseret på markedsforventningerne. Planen bygger også på en antagelse om en lidt lavere BNP-deflator i 2025 og en lidt højere BNP-deflator i 2026 end antaget af Kommissionen. Dette bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i løbet af planens varighed. Forskellene kan delvis tilskrives de mere ajourførte oplysninger, navnlig vedrørende udviklingen i forbrugerprisinflationen i de første måneder af 2025, især i energi- og fødevarepriserne. Til gengæld bygger planen på en antagelse om en hurtigere tilnærmelse til konvergensværdien, end hvad der ville være tilfældet ud fra reglen om lineær konvergens, hvilket delvist opvejer virkningen af de øvrige forskelle i antagelserne vedrørende BNP-deflatoren på den maksimale vækst i nettoudgifterne. Selv om antagelserne for 2026 vedrørende deflatoren ikke tager højde for deflationen på råvaremarkederne siden april 2025, anses forskellene i antagelserne vedrørende BNP-deflatoren i betragtning af det kraftigere fald i 2027-2028 for at være fuldt begrundet.

– De tilsagn vedrørende væksten i nettoudgifter, der præsenteres i planen for så vidt angår 2025, viser, at Litauen for dette år forventer, at indkomstelasticiteten vil ligge over enhedselasticiteten. Dette bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens varighed end antaget af Kommissionen. Denne antagelse er ikke i overensstemmelse med den fælles ramme for gældsholdbarhedsanalyse.

– Planen bygger på mere forsigtige antagelser vedrørende implicitte renter og markedsrenter samt vedrørende stock-flow-justeringer end Kommissionens tekniske oplysninger. Dette bidrager til en lavere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i løbet af planens varighed. Denne forskel kan tilskrives en forsigtig budgetpolitik og er derfor fuldt begrundet.

De øvrige forskelle i antagelserne har ikke nogen væsentlig indvirkning på den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne sammenlignet med Kommissionens antagelser. Alt i alt opvejes virkningen af de mere forsigtige antagelser vedrørende renter og stock-flow-justeringer på den gennemsnitlige vækst i nettoudgifter af forskellene i antagelserne vedrørende indkomstelasticitet i 2025. Dette betyder, at forskellene mellem den nettoudgiftskurs, der er beskrevet i planen, og den kurs, der

følger af de tekniske oplysninger, kan tilskrives antagelser, som Kommissionen anser for at være fuld begrundede. Overordnet set fører alle forskellene i antagelserne samlet set ifølge planen til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne, der er højere end den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne, som de tekniske oplysninger indebærer. Ud fra denne vurdering opfylder planen kravene i artikel 13, litra b), i forordning (EU) 2024/1263. Kommissionen vil tage hensyn til ovenstående vurdering af planens antagelser i fremtidige vurderinger af overholdelsen af nettoudgiftskursen.

Den finanspolitiske strategi i planen

(26) Ifølge den vejledende finanspolitiske strategi i planen vil tilsagnene vedrørende nettoudgifterne blive opfyldt ved hjælp af både udgiftsbegrænsninger og diskretionære indtægtsstigninger. Den finanspolitiske strategi omfatter skattepolitiske ændringer, som tager sigte på at forbedre progressiviteten i den personlige indkomstskat, fremme investeringer ved hjælp af en revision af selskabsskatten, udvide skattegrundlaget og mindske skatteunddragelse gennem mere intelligent forvaltning og internationalt samarbejde. Der fokuseres også på fremtidige besparelser i den offentlige sektor gennem nulbasebudgettering samt ved at reducere lavt prioriterede udgifter og foretage årlige udgiftsanalyser for at øge effektiviteten og give mulighed for at omfordele midler til højere prioriterede områder såsom nationalt forsvar. Specifikationen af de politiske foranstaltninger, der skal gennemføres, skal bekræftes eller justeres og kvantificeres i de årlige budgetter. Nogle foranstaltninger blev specificeret i budgettet for 2025, som blev vedtaget af det nationale parlament den 19. december 2024, mens andre forventes at blive bekræftet i de kommende budgetter. De foranstaltninger, der er planlagt for 2025, med en positiv finanspolitisk indvirkning omfatter på indtægtssiden en stigning i punktafgifterne, hovedsageligt på forurenende brændstoffer, samt en stigning i selskabsskattesatsen. Justeringerne af fritagelsen for personlig indkomstskat (dvs. den del af indkomsten, der ikke er skattepligtig) vil reducere indtægterne. På udgiftssiden er der planlagt stigninger i de offentlige lønninger, på forsvarsområdet og på pensionsområdet. Samtidig er gennemførelsen af den vejledende finanspolitiske strategi i planen præget af usikkerhed, dels fordi der stadig er uklarhed om flere specifikke foranstaltninger, dels fordi det generelt er vanskeligt at forudsige, hvor stort et omfang af yderligere indtægter der vil blive genereret som følge af foranstaltningerne til at bekæmpe skatteunddragelse, og dels fordi der stadig skal findes et finanspolitisk råderum til at øge udgifterne til sundhed, social beskyttelse og andre offentlige tjenester, som også henstillet af Rådet.

Påtænkte reformer og investeringer i planen, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og håndterer Unionens fælles prioriteter

(27) Planen beskriver reformer og investeringer, der påtænkes fra politisk side med henblik på at reagere på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester og navnlig de landespecifikke henstillinger, og håndterer Unionens fælles prioriteter. Planen indeholder omkring 60 reformer og investeringer, hvoraf 11 støttes finansielt af genopretnings- og resiliensfaciliteten og 25 med midler fra fondene under samhørighedspolitikken. Reformerne og

investeringerne i planen er baseret på et eksisterende regeringsstrategidokument ("plan for gennemførelse af Den Litauiske Republiks nittende regeringsprogram").

(28) Hvad angår den fælles prioritet om en retfærdig grøn og digital omstilling, herunder klimamålene i forordning (EU) 2021/1119, indeholder planen reformer og investeringer, der tager sigte på at øge andelen af vedvarende energikilder ved at sikre, at de integreres i elnettet, øge energieffektiviteten i fjernvarme-, varmtvands- og kølingssystemerne og udvikle opladnings- og optankningsinfrastruktur til alternative brændstoffer. Planen indeholder også foranstaltninger til at fremme dekarboniseringen af den litauiske industri og øge incitamenterne til mere effektiv affaldsforebyggelse og -håndtering samt til nyttiggørelse af sekundære råstoffer. Endelig indeholder planen som led i udvidelsen af ultrahurtig bredbåndsdækning i landet foranstaltninger til udvikling af mobil infrastruktur, som er nødvendig for at kunne operere i mindst fem litauiske amter. Disse foranstaltninger bidrager sammen med andre foranstaltninger i planen til at efterkomme de landespecifikke henstillinger fra 2023, 2022 og 2020 vedrørende modvirkning af klimaændringer og bæredygtighed, navnlig dekarbonisering og udvidelse af produktionen af vedvarende energi, såvel som energieffektivitet og udviklingen af bæredygtig transport. Foranstaltningerne bidrager også til at efterkomme de landespecifikke henstillinger vedrørende udbredelsen af bredbåndsnet med meget høj kapacitet.

(29) Hvad angår den anden prioritet vedrørende social og økonomisk modstandsdygtighed, herunder den europæiske søjle for sociale rettigheder, indeholder planen reformer og investeringer, der har til formål at ændre indekseringsordningen for grundbeløbene for sociale ydelser for at sikre, at beløbet i højere grad afspejler prisudviklingen og gennemsnitslønningerne, tilpasse indekseringen af den sociale pension, forbedre gennemførelsen af beskæftigelsesstøtteforanstaltninger, indføre en holdbar budgetbaseret finansieringsmodel for voksenuddannelse og udvikle et netværk af regionale karrierecentre i hele landet. Planen indeholder også reformer og investeringer, der har til formål at indføre kvalitetskrav til sociale boliger samt fastsætte, gennemføre, anvende og opretholde kvalitetskrav for sociale tjenesteydelser. Endelig søger planen at forbedre adgangen til og kvaliteten af sundhedsplejen, afhjælpe manglen på sundhedspersonale og forbedre sygdomsforebyggelsen. Disse reformer og investeringer bidrager til at efterkomme de landespecifikke henstillinger fra 2023 2020 og 2019 vedrørende forbedring af planlægningen og ydelsen af sociale tjenesteydelser, forbedre gennemførelsen af aktive arbejdsmarkedspolitikker, styrke modstandsdygtigheden i sundhedssystemet samt mindske omfanget af ulighed, fattigdom og social udstødelse.

(30) Med hensyn til den fælles prioritet om energisikkerhed indeholder planen foranstaltninger til at færdiggøre det strategiske projekt "Harmony Link" mellem Litauen og Polen og styrke modstandsdygtigheden i energisystemerne på strategiske lokaliteter ved at installere antidronesystemer, oplagre udstyr eller opføre beskyttelsesmure. Disse reformer og investeringer bidrager til at efterkomme den landespecifikke henstilling fra 2023 om energisikkerhed.

(31) Med hensyn til den fælles prioritet om forsvarskapaciteter indeholder planen reformer og investeringer, der tager sigte på at udvikle den nationale infanteridivision og dens understøttende militærenheder, udvikle den nødvendige infrastruktur til at huse den tyske brigade i Litauen, styrke Litauens forsvarsindustri og fremme videnskabelige og teknologiske fremskridt.

(32) Planen indeholder oplysninger om sammenhængen og, hvor det er relevant, komplementariteten med fondene under samhørighedspolitikken og Litauens genopretnings- og resiliensplan. Planen indeholder foranstaltninger fra genopretnings- og resiliensplanen, f.eks. gennemførelsen af produktionskapaciteten til vedvarende energi og udviklingen af infrastruktur til anvendelse af vedvarende energi i transportsektoren eller forbedringen af beskæftigelsesstøtteforanstaltninger. Planen understøtter også de samme målsætninger som genopretnings- og resiliensplanen.

(33) Formålet med planen er at hjælpe med at dække behovet for offentlige investeringer i Litauen i relation til Unionens fælles prioriteter. Investeringsbehovet vedrører særligt de investeringer, der er beskrevet i afsnittet om reformer og investeringer. Hvad angår forsvarsområdet forklares det i planen, at Litauens statslige forsvarsråd har udtrykt ambitioner om at afsætte 28 mia. EUR til forsvar mellem 2026 og 2030, hvilket svarer til 5-6 % af BNP om året. Det er over NATO's referencemål på 2 % af BNP.

Konklusion på Kommissionens vurdering

(34) Overordnet set finder Kommissionen, at Litauens plan opfylder kravene i forordning (EU) 2024/1263.

OVERORDNET KONKLUSION

(35) I overensstemmelse med artikel 17 i forordning (EU) 2024/1263 bør Rådet rette en henstilling til Litauen om fastsættelse af den nettoudgiftskurs, der er anført i planen,

HENSTILLER, at LITAUEN

1. sikrer, at væksten i nettoudgifter ikke overstiger de maksimumsgrænser, der er fastsat i bilag I til denne henstilling.

BILAG I

Maksimale vækstrater for nettoudgifterne
(årlige og kumulerede vækstrater, i nominelle værdier)

Litauen

År		2025	2026	2027	2028	2029
Vækstrate (i %)	Årlig	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3
	Kumuleret (*)	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5
(*) De kumulerede vækstrater beregnes med 2024 som basisår. De kumulerede vækstrater anvendes i den årlige overvågning af efterfølgende overholdelse i kontrolkontoen.						

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand